

ЗАТВЕРДЖУЮ

Міністр юстиції України

Денис МАЛЮСЬКА

13 серпня 2021 р.

ПЛАН ДІЯЛЬНОСТІ МІНІСТЕРСТВА ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ НА 2022–2024 РОКИ

ПОГОДЖУЮ

Державний секретар

Міністерства юстиції

України

Олена БОГАЧОВА

13 серпня 2021 р.

МАНДАТ МІНІСТЕРСТВА ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ

Конституційний і законодавчий мандат

Міністерство юстиції України здійснює свою роботу відповідно до Положення про Міністерство юстиції України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 02 липня 2014 року № 228. Міністерство юстиції України (далі – Мін'юст), зокрема, забезпечує формування та реалізує державну правову політику, державну політику з питань банкрутства, у сфері нотаріату, організації примусового виконання рішень судів та інших органів (посадових осіб) (далі – виконання рішень), державної реєстрації актів цивільного стану, державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень, державної реєстрації обтяжень рухомого майна, державної реєстрації юридичних осіб, громадських формувань, що не мають статусу юридичної особи, та фізичних осіб – підприємців, реєстрації статуту територіальної громади м. Києва, реєстрації статутів Національної академії наук та національних галузевих академій наук, державної реєстрації друкованих засобів масової інформації та інформаційних агентств як суб'єктів інформаційної діяльності, у сфері виконання кримінальних покарань та пробації, у сфері правової освіти населення; забезпечує формування державної політики у сфері архівної справи і діловодства та створення і функціонування державної системи страхового фонду документації.

Політичний мандат

Мін'юст здійснює свою роботу з урахуванням положень Програми діяльності Кабінету Міністрів України, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 12 червня 2020 року № 471, Указу Президента України від 30 вересня 2019 року № 722/2019 «Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року», Національної стратегії у сфері прав людини, затвердженої Указом Президента України від 24 березня 2021 року № 119/2021, Стратегії реформування державного управління України на період до 2025 року, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 21 липня 2021 року № 831-р, Національної економічної стратегії на період до 2030 року, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 03 березня 2021 року № 179, та з урахуванням щорічних планів дій щодо виконання зазначених стратегічних документів, а також інших документів стратегічного та програмного характеру.

План діяльності Мін'юсту на 2022–2024 роки розроблено на виконання пункту 1 частини п'ятої статті 22 Бюджетного кодексу України, відповідно до якого головний розпорядник бюджетних коштів розробляє план діяльності на середньостроковий період (включаючи заходи щодо реалізації інвестиційних проєктів) з урахуванням Бюджетної декларації, закону про Державний бюджет України, прогнозних та програмних документів економічного і соціального розвитку.

З метою ефективної реалізації Плану діяльності Мін'юсту на 2022–2024 роки до його реалізації буде залучатись міжнародна технічна допомога, насамперед допомога Європейського Союзу, Уряду США, Уряду Канади, Уряду Королівства Норвегія, Міжнародного банку реконструкції та розвитку, Ради Європи, ОБСЄ, а також інших міжнародних організацій та донорів.

ВІЗІЯ, МІСІЯ ТА ЦІННОСТІ МІНІСТЕРСТВА ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ

Візія Мін'юсту

Людина, її права та гідність мають першочергове значення в суспільстві, де завдяки злагодженій та прозорій роботі системи юстиції забезпечено верховенство права, захист від шахрайства та корупції.

Місія Мін'юсту

Мін'юст на захисті прав людини і держави.

Міністерство юстиції України захищає людину, її права та власність, забезпечує виконання договорів, зменшує рівень повторної злочинності та забезпечує безкоштовний юридичний захист людини, яка опинилась у складній життєвій ситуації. Мін'юст створює умови для прозорого, швидкого та ефективного надання послуг кожній особі, забезпечуючи легкість ведення бізнесу, підвищуючи ступінь суспільної довіри та впевненості.

Цінності:

- верховенство права;
- забезпечення дотримання прав і свобод людини та громадянина;
- законність;
- відкритість і прозорість;
- відповідальність та підзвітність;
- професійність і постійне удосконалення.

ЦІЛЬ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ № 1

ПРАВА ЛЮДИНИ ТА ДОСТУП ДО ПРАВОСУДДЯ

Аналіз поточної ситуації

Справедливе правосуддя

Сприяння забезпеченню справедливого правосуддя шляхом формування добросовісних органів судового врядування є одним із ключових завдань Президента, Парламенту та Уряду.

Згідно з результатами опитування Програми "Нове правосуддя" стосовно довіри до судової гілки, суддівської незалежності та підзвітності, сприйняття корупції та готовності повідомляти про її прояви рівень довіри населення до судової влади/судів складає лише 10%.

Міністерство юстиції України здійснює розробку та супровід у Верховній Раді України проєктів Законів, метою яких є підвищення рівня суспільної довіри до органів суддівського врядування зокрема та судової влади загалом, а також виконання міжнародних зобов'язань Україною щодо посилення верховенства права шляхом забезпечення незалежності, добросовісності та підзвітності судових органів.

Виконання рішень Європейського суду з прав людини

Існування в Україні структурних, системних проблем призводить до констатації Європейським судом з прав людини (далі – ЄСПЛ) порушень прав людини, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод.

Станом на 30.06.2021 Україна знаходиться на третьому місці серед держав-членів Ради Європи за кількістю справ, що перебувають на розгляді в ЄСПЛ.

У 2020 році на виконання рішень ЄСПЛ, прийнятих за наслідками розгляду справ проти України, з державного бюджету України було сплачено кошти у сумі 24,8 млн гривень.

Процес виконання рішення ЄСПЛ має комплексний характер, складається з низки послідовних заходів, до виконання яких залучаються різні органи державної влади України, причетні до порушення, та може бути достатньо тривалим у часі у зв'язку з необхідністю внесення змін до чинного законодавства, покращення адміністративної та судової практики тощо. З метою забезпечення взаємодії органів державної влади для повного та ефективного виконання рішень ЄСПЛ у справах проти України постановою Кабінету Міністрів України від 01 квітня 2020 року № 258 утворено Комісію з питань виконання рішень ЄСПЛ, одним з головних завдань якої є розроблення механізмів усунення системних і структурних проблем, констатованих у рішеннях ЄСПЛ у справах проти України, та запобігання виникненню таких проблем у майбутньому.

Безоплатна правова допомога

Одним із принципів, на яких ґрунтується державна політика у сфері надання безоплатної правової допомоги в Україні, є доступність такої допомоги для всіх категорій осіб, що мають право на її отримання.

У 2020 році з метою спрощення доступу до послуг системи надання безоплатної правової допомоги:

врегульовано на законодавчому рівні та розпочато створення технічних можливостей для запровадження механізмів отримання центрами з надання БВПД інформації, необхідної для підтвердження належності особи до категорії суб'єктів права на безоплатну вторинну правову допомогу (далі – БВПД), з Державного реєстру фізичних осіб – платників податків та з Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування;

впроваджено цифрові рішення у сфері надання безоплатної первинної правової допомоги: мобільний застосунок «Безоплатна правова допомога», отриманий від ПРООН застосунок «Твоє право», соціальні мережі, чати у Telegram та Viber з автоматизованим сервісом опрацювання усіх звернень;

місцевими центрами з надання БВПД утворено та забезпечено функціонування понад 2 500 дистанційних пунктів доступу до безоплатної правової допомоги, до яких звернулися за отриманням консультацій та роз'яснень з правових питань 26 680 осіб.

Держава має гарантувати якісний та доступний юридичний захист осіб, що належать до вразливих соціальних груп та/або опинились у складних життєвих обставинах, за допомогою системи безоплатної правової допомоги, в тому числі з використанням цифрових технологій.

Захист потерпілих від насильницьких кримінальних правопорушень

Потерпілі від насильницьких кримінальних правопорушень сьогодні вимушені самостійно заявляти в суді цивільні позови в рамках кримінальних проваджень та відстоювати своє право на справедливу компенсацію від порушника. Відшкодування справедливої компенсації повинна забезпечити держава шляхом впровадження механізму оперативного відшкодування державою завданої їм шкоди з подальшим стягненням відповідного боргу з порушника у порядку регресу.

Нотаріат

Відсутність сучасних та інноваційних рішень у діяльності нотаріату, використання нотаріусами у роботі паперового документообігу стримує розвиток нотаріату в Україні та не сприяє рівню задоволення осіб, що звертаються до нотаріуса.

Міністерством юстиції України спільно з депутатським корпусом та Нотаріальною палатою України визначено три основні напрями, за якими повинен розвиватись нотаріат в Україні: 1) повна цифровізація та автоматизація процесів нотаріальної діяльності; 2) закріплення єдиного статусу нотаріуса в Україні; 3) перехід до саморегулювання нотаріальної професії. Метою таких змін є посилення інституту нотаріату як гарантії захисту прав фізичних та юридичних осіб, підвищення якості нотаріальних дій, забезпечення доступності нотаріальних та реєстраційних дій, створення нових антирейдерських інструментів. Успішна реалізація зазначених напрямів покликана ефективно та безпечно супроводжувати процес обігу земель сільськогосподарського призначення.

Послуги юстиції онлайн

Доступ до правосуддя в сучасному світі зумовлює використання інноваційних рішень, які не лише переводять надання звичних послуг юстиції в електронну форму, але й трансформують процес їх надання. Так, Міністерство юстиції України планує створити систему, яка надасть можливість подавати документи для проставлення апостиля онлайн з подальшою повною перевіркою тексту апостильованого документа (у 2020 році близько 130 тис. документів було подано та апостильовано у паперовому вигляді). Батькам дитини більше не доведеться засвідчувати власний підпис у

нотаріуса для надання згоди на виїзд дитини у супроводі другого з батьків – для цього достатньо буде лише подати заяву в електронній формі. На допомогу правникам прийде мобільний застосунок, де в одному місці можна буде отримати найпопулярніші послуги юстиції. Також Міністерство юстиції України планує спростити легалізацію відносно простих інститутів громадянського суспільства, таких як друковані ЗМІ та громадські організації, що не мають статусу юридичної особи.

Окремої уваги заслуговує успішна реалізація проєкту «Малютко», коли один із батьків може подати одну заяву для отримання до дев'яти послуг, пов'язаних із народженням дитини (зараз близько 80% заяв на отримання свідоцтва про народження в Україні подаються через «Малютко»), в тому числі онлайн через портал Дія. Міністерство юстиції України продовжуватиме переведення найпопулярніших послуг у сфері державної реєстрації актів цивільного стану в електронну форму, зокрема подання заяви для реєстрації шлюбу на порталі Дія.

Цифровізація та трансформація послуг юстиції в поєднанні з інформаційною взаємодією з різними державними реєстрами дозволить зменшити до мінімуму або відмовитись від подачі заявниками паперових документів, мінімізує спілкування з державою та, що важливо, усуне корупційні ризики при наданні таких послуг.

Судова експертиза

Відповідно до рейтингу Світового банку «Doing Business» («Ведення бізнесу») станом на 2019 рік в Україні потрібно 378 днів, щоб пройти судовий розгляд, отримати рішення суду та виконати його. На затягування судових процесів, зокрема, впливають тривалі строки проведення судових експертиз.

Для вирішення комплексних проблем у галузі судово-експертної діяльності:

розширено роль приватних судових експертів у виробленні єдиних підходів до організації судово-експертної діяльності та вирішенні найважливіших питань розвитку судової експертизи;

вдосконалено порядок доступу до професії судового експерта шляхом нормативного врегулювання автоматизованого анонімного тестування осіб, які виявили намір отримати (підтвердити) кваліфікацію судового експерта.

Ще однією з причин тривалості проведення судових експертиз є відсутність сучасного обладнання в експертних лабораторіях. За прогнозами, у 2021 році з наданням експертних послуг можуть стикнутися майже 100 тисяч осіб, тому важливим завданням є також розширення доступу громадян до послуг судових експертів, зокрема, за рахунок вирівнювання повноважень приватних і державних судових експертів та збільшення рівня конкуренції між ними.

Виконання судових рішень та рішень інших органів

Невиконання або тривале виконання судових рішень та рішень інших органів негативно впливає на інвестиційну привабливість України. Ця проблема спричинена серед іншого наявністю низки заборон та обмежень, які ускладнюють примусове виконання судових рішень щодо певної категорії справ, зокрема недостатньо дієвими засобами впливу на боржника, недосконалим порядком доступу до професії приватного виконавця, а також тривалою процедурою отримання інформації стосовно боржника.

Крім того, системне невиконання рішень судів за минулі десятиріччя обернулось для країни значною соціально-економічною проблемою. Згідно зі статистикою

Мін'юсту, розмір стягнутої заборгованості за 2020 рік склав лише 20,7 млрд гривень. При цьому нестягнутою залишилась заборгованість на загальну суму 770 млрд гривень.

У зв'язку із зазначеним Уряд здійснює заходи щодо подолання вищевказаних проблем та розбудови ефективної системи виконання судових рішень та рішень інших органів, зокрема у 2020 році:

забезпечено виконавців доступом до Державного реєстру актів цивільного стану громадян, Єдиного реєстру для ведення автоматизованого обліку сільськогосподарської техніки, Державного земельного кадастру;

на порталі державних послуг Дія запроваджено функціонал «Виконавче провадження», який також надає громадянам можливість ознайомлюватися з інформацією про виконавчі провадження, а боржникам сплачувати в онлайн-режимі заборгованість за виконавчими провадженнями;

удосконалено електронну взаємодію з органами Міністерства внутрішніх справ України, Державної податкової служби України, в результаті чого скорочено до одного дня отримання інформації про зареєстровані за боржником транспортні засоби та інформації про зареєстровані юридичними особами рахунки в банках;

здійснено підключення органів ДВС Київської, Миколаївської, Одеської, Сумської, Черкаської та Чернігівської областей до процедури автоматизованого перерахування коштів з депозитних рахунків та рахунків авансових внесків.

На цей час у Верховній Раді України перебуває низка законодавчих ініціатив, які мають на меті удосконалення та цифровізацію процесу примусового виконання рішень, а також запровадження протидії зловживанням сторонами своїми процесуальними правами у виконавчому провадженні.

<p>1.5. Перехід до єдиного нотаріату із забезпеченням доступності базових нотаріальних дій для соціально незахищених верств населення; надання права нотаріусам забезпечувати докази, встановлювати факти, а також реєструвати шлюби; створення Єдиного реєстру нотаріальних дій та електронного нотаріального архіву як складових електронної системи нотаріату; делегування деяких повноважень у сфері нотаріату органу професійного саморегулювання нотаріальної діяльності</p>	<p>Кожна особа може отримати якісні та зручні нотаріальні послуги; незахищені верстви населення мають доступ до базових нотаріальних дій</p>	<p>Частка нотаріальних дій, що вчиняється в електронній системі нотаріату, відсотків</p>	<p>-</p>	<p>100</p>	<p>2022-2024</p>
<p>1.6. Створення системи е-апостиля, яка забезпечуватиме подання документів онлайн для проставлення апостиля на офіційних документах, що видаються (оформляються) органами юстиції, судами, нотаріусами України, можливість онлайн-перевірки повного тексту апостильованого документа</p>	<p>Особи можуть подавати документи онлайн для проставлення апостиля на офіційних документах, що видаються (оформлюються) органами юстиції, судами, нотаріусами України та здійснювати онлайн-перевірку повного тексту апостильованого документа</p>	<p>Частка поданих в електронній формі документів для проставлення апостиля на офіційних документах, що видаються (оформляються) органами юстиції, судами, нотаріусами України, відсотків</p>	<p>0</p>	<p>25</p>	<p>2022</p>
<p>1.7. Створення умов для самоврядування судових експертів та розширення доступу осіб до послуг судових експертів як складової доступу до правосуддя, у тому числі за рахунок вирівнювання повноважень приватних і державних судових експертів та збільшення рівня конкуренції між ними</p>	<p>Громадяни в межах встановлених граничних строків отримують якісні послуги судової експертизи, які сприяють швидкому судовому розгляду</p>	<p>Частка судових експертиз, проведених за міжнародними стандартами із використанням новітніх досягнень науки і техніки, відсотків</p>	<p>30</p>	<p>37</p>	<p>2022-2024</p>
<p>1.8. Підвищення ефективності виконання судових рішень та рішень інших органів, у тому числі через розширення повноважень приватних виконавців, цифрову трансформацію виконавчого провадження, скасування необґрунтованих мораторіїв на примусове виконання судових рішень</p>	<p>Судові рішення та рішення інших органів виконуються вчасно та в повному обсязі</p>	<p>Частка фактично виконаних судових рішень, відсотків</p>	<p>25,8</p>	<p>30</p>	<p>2022-2024</p>
<p>1.9. Створення мобільного застосунку "Юстиція онлайн", що міститиме набір зручних інструментів для представників юридичних професій та спростить доступ до послуг юстиції</p>	<p>Представники юридичних професій мають зручний доступ до послуг Міністерства юстиції через мобільний застосунок</p>	<p>Рівень задоволеності мобільним застосунком, балів</p>	<p>-</p>	<p>4,00</p>	<p>2022</p>

1.10. Забезпечення належної взаємодії між державними інформаційними ресурсами для автоматичного обміну даними та усунення необхідності подання додаткових документів	Громадяни та бізнес отримують послуги юстиції оперативно та без необхідності подання додаткових документів	Кількість забезпечених інформаційних взаємодій між державними інформаційними ресурсами, одиниць	25	45	2022-2024
1.11. Швидкий і зручний доступ до документної інформації та інших архівних інформаційних ресурсів, належне обслуговування користувачів архівної інформації та страхового фонду документації, формування і надійне зберігання Національного архівного фонду та страхового фонду документації	Користувачі архівної інформації можуть зручно та швидко отримати доступ до копій документів Національного архівного фонду та страхового фонду документації; документи страхового фонду документації на найважливіші вироби та об'єкти надійно зберігаються	Кількість оцифрованих одиниць зберігання та одиниць обліку документів Національного архівного фонду, одиниці зберігання та одиниці обліку	364500	604500	2022-2024
1.12. Забезпечення принципу екстериторіальності під час надання послуг у сфері державної реєстрації актів цивільного стану та запровадження надання цих послуг на порталі Дія, зокрема: подання заяв для проведення державної реєстрації шлюбу, отримання витягів та повторних свідоцтв, а також проведення державної реєстрації смерті онлайн на підставі електронного медичного висновку	Громадяни отримують якісні, швидкі та доступні послуги у сфері державної реєстрації актів цивільного стану завдяки удосконаленню процедур їхнього надання, у тому числі онлайн	Частка заяв у сфері державної реєстрації актів цивільного стану, поданих через портал Дія, відсотків	4	25	2022
1.13. Забезпечення можливості надання одним із батьків згоди на виїзд дитини за кордон у супроводі другого із батьків шляхом подання заяви в електронній формі	Батьки дитини можуть надавати згоду на виїзд дитини за кордон у супроводі одного з батьків онлайн	Кількість наданих згод на виїзд дитини за кордон у супроводі одного з батьків онлайн, одиниць	-	40000	2022
1.14. Скасування обов'язковості державної реєстрації друкованих засобів масової інформації та спрощення порядку легалізації громадських організацій, що не мають статусу юридичної особи	Друковані засоби масової інформації та громадські організації, що не мають статусу юридичної особи, засновуються в повідомному порядку	Кількість повідомлень про створення друкованих засобів масової інформації, одиниць	-	600	2022-2023
		Кількість повідомлень про створення громадських організацій, що не мають статусу юридичної особи, одиниць	-	225	

ЦІЛЬ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ № 2

ЗАХИСТ ПРАВА ВЛАСНОСТІ, ЕФЕКТИВНЕ ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

Аналіз поточної ситуації

Протидія рейдерству

Завдяки системній політиці Уряду щодо протидії рейдерству вдалось значно знизити кількість випадків протиправного позбавлення власників їх прав на відповідне майно, а також ефективно та швидко відновлювати такі права у випадку, коли порушення все ж таки відбулось.

Так, кардинально змінено підходи до аналізу скарг оновленою Колегією, яка повністю відійшла від формальних критеріїв допуску справ до розгляду. Так, у 2020 році не було жодного випадку, коли б суб'єкти звернення були позбавлені можливості захистити свої майнові чи корпоративні права в Міністерстві юстиції України з формальних процедурних підстав. Протягом року Колегією з розгляду скарг у сфері державної реєстрації розглянуто 2694 скарги (у 2019 – 3688), з яких задоволено 1104, що становить 41% від загальної кількості (у 2019 – 666 або 18%).

Ефективно функціонує механізм швидкого реагування у разі встановлення наявності очевидних порушень закону в рішеннях або діях реєстратора чи нотаріуса – одноособове задоволення скарги без її колегіального розгляду з метою якнайшвидшого (до 24 годин) відновлення порушених прав фізичних або юридичних осіб. Так, Мін'юстом в одноособовому порядку задоволено 55 скарг.

Після запровадження багатофакторної аутентифікації під час державної реєстрації випадки несанкціонованого втручання сторонніх осіб у роботу програмного забезпечення реєстрів з використанням захищених носіїв особистих ключів державних реєстраторів відсутні.

Запроваджено інформаційний обмін із Державною судовою адміністрацією України. Відтепер державні реєстратори та нотаріуси мають можливість перевіряти справжність судового рішення в Єдиному реєстрі судових рішень, отримуючи повний текст судового рішення в режимі онлайн за допомогою програмного забезпечення Державного реєстру прав.

Подальша робота буде спрямована на побудову надійних алгоритмів роботи з юридично значущою інформацією в Єдиному державному реєстрі та Державному реєстрі прав з тією метою, щоб «реєстраційне рейдерство» зникло як явище. Цьому також буде сприяти подальше переведення послуг у сфері державної реєстрації бізнесу та нерухомості в електронну форму, в тому числі без участі державного реєстратора.

Процедури банкрутства державних підприємств

В Україні значна кількість державних підприємств перебувають на межі припинення своєї економічної діяльності. За даними Міністерства юстиції України, станом на 01 січня 2021 року загальна сума вимог кредиторів у справах про банкрутство підприємств державного сектору економіки складала більше 20,5 млрд гривень. З огляду на зазначене наші зусилля будуть спрямовані на запровадження швидких, прозорих та ефективних процедур банкрутства державних підприємств.

Альтернативні способи вирішення спорів

Рівень завантаженості української судової системи зумовлює затягування розгляду справ та неможливість своєчасного відновлення порушених прав. Одним із можливих шляхів вирішення цієї проблеми є розвиток позасудових способів вирішення спорів. В Україні відсутня стабільна практика альтернативного розв'язання спорів, звернень до третейських судів та міжнародного комерційного арбітражу, нормативне регулювання відносин у сфері медіації. Ініціативи Міністерства юстиції щодо збільшення ролі альтернативних методів вирішення спорів покликані сприяти покращенню роботи за цим напрямом.

Якість закону

Важливим етапом на шляху до ефективного правового регулювання є встановлення чітких та єдиних вимог якості закону, а також всебічне залучення громадськості та зацікавлених сторін до написання таких законів та подальшого контролю за їх виконанням.

Це дасть змогу встановити єдині вимоги до нормопроектуючої техніки для всіх суб'єктів нормотворення, вирішити колізійні питання, пов'язані з прийняттям нормативно-правових актів, набранням ними чинності, їх державної реєстрацією, обліком та ієрархією з урахуванням повного циклу публічної політики.

Поділ спільної сумісної власності

Проблема ефективного розпорядження об'єктами спільної сумісної власності між колишнім подружжям не є новою для українського суспільства. Поділ такої власності не завжди є справедливим та таким, що задовольняє усіх співвласників. Саме тому Міністерством юстиції України будуть розроблені ефективні механізми поділу спільної сумісної власності для колишнього подружжя, які насамперед будуть базуватись на засадах справедливості.

Основні завдання та показники досягнення цілі

Завдання	Очікуваний результат	Показники результативності			Строк виконання
		Індикатор	Базове значення	Цільове значення	
2.1. Впровадження надійної системи державної реєстрації, яка гарантуватиме непорушність прав на нерухомість та бізнес: перехід від моделі швидкого реагування до ризикоорієнтованої моделі запобігання рейдерським діям	Кожен може легко зареєструвати бізнес, нерухомість та є захищеним від протиправного позбавлення прав на бізнес чи майно	Місце України в рейтингу Doing Business за показником "Реєстрація підприємств", місце	61	45	2022
		Місце України в рейтингу Doing Business за показником "Реєстрація нерухомості", місце	61	45	
2.2. Розширення можливості здійснення окремих реєстраційних дій в автоматичному режимі без участі державного реєстратора, а також запровадження надання витягів / інформації з Єдиного державного реєстру та Державного реєстру прав на порталі Дія; впорядкування діяльності відокремлених підрозділів іноземних юридичних осіб	Особи можуть здійснювати окремі реєстраційні дії оперативно і без участі державного реєстратора онлайн	Частка реєстраційних дій у сфері державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, що проводяться в автоматичному режимі без участі державного реєстратора, відсотків	0	50	2022
2.3. Вдосконалення процедур банкрутства державних підприємств	Державні підприємства можуть швидко відновити свою платоспроможність, а у разі виведення неплатоспроможного суб'єкта господарювання з ринку кредитором справедливо повертаються їхні кошти	Кількість справ про банкрутство підприємств державного сектору економіки, одиниць	212	160	2022-2024
2.4. Збільшення ролі альтернативних методів вирішення спорів: створення ефективних систем медіації, третейських судів та міжнародного комерційного арбітражу	Громадяни ефективно захищають свої права за допомогою альтернативних методів вирішення спорів та довіряють їм	Індекс альтернативних методів вирішення спорів за напрямом "Виконання контрактів" рейтингу Doing Business, балів	1,5	3	2022

2.5. Створення "правил про правила" (законодавства про нормативно-правові акти) та запровадження принципу повного циклу публічної політики у законодавчому процесі	Суб'єкти нормотворення мають чіткі прозорі правила підготовки нормативно-правових актів, а громадськість та інші зацікавлені сторони мають можливість впливати на зміст таких актів	Індекс "Якості законодавства" в рейтингу Worldwide Governance Indicators, балів	-0,26	0,05	2022
2.6. Запровадження електронного офіційного оприлюднення нормативно-правових актів шляхом їх розміщення на відповідному веб-порталі; модернізація реєстру нормативно-правових актів	Всі бажачі можуть ознайомитись з офіційно оприлюдненим нормативно-правовим актом на веб-порталі та здійснювати пошук таких актів в оновленому реєстрі	Кількість відвідувань веб-порталу нормативно-правових актів, одиниць	-	676 000	2023
2.7. Впровадження механізмів поділу спільного сумісного майна між колишнім подружжям	Колишні члени подружжя можуть швидко та справедливо розподілити спільне сумісне майно	Кількість судових спорів про розподіл спільного сумісного майна між колишнім подружжям, тис. одиниць	9,4	8,0	2022

ЦІЛЬ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ № 3 СТВОРЕННЯ ГУМАНІСТИЧНОЇ СИСТЕМИ ВИКОНАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПОКАРАНЬ

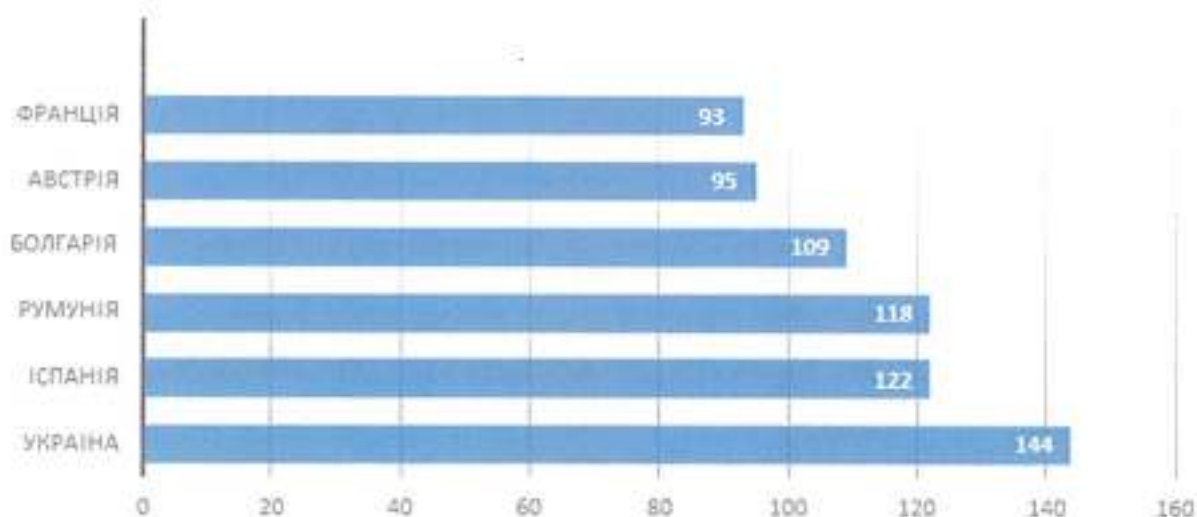
Аналіз поточної ситуації

Зношеність матеріальних ресурсів пенітенціарної системи, недостатнє бюджетне фінансування не дає змоги повноцінно реалізовувати політику у сфері виконання кримінальних покарань та пробації. Протягом останніх років пенітенціарна система фінансувалась на рівні 45% від загальної потреби. Як наслідок, стандарти виконання кримінальних покарань, умови тримання, медичне, матеріально-технічне забезпечення засуджених та осіб, узятих під варту, не повною мірою відповідають європейським стандартам, через що збільшується кількість рішень Європейського суду з прав людини щодо порушення прав засуджених та осіб, узятих під варту, держава витрачає додаткові кошти на виплату компенсацій. У результаті Україна зазнає фінансових, репутаційних та іміджевих втрат.

Зважаючи на необхідність системних змін у пенітенціарній сфері відповідно до стандартів Ради Європи та адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу, в Україні потрібно визначити стратегічні напрями реформування пенітенціарної системи.

В Україні ув'язнюють частіше, ніж у більшості інших країнах Європи, де середній показник становить 94 особи на 100 тис. населення. Так, станом на 1 січня 2021 року в установах виконання покарань та слідчих ізоляторах трималося 51 248 осіб, що становить 144 особи на 100 тис. населення.

Кількість засуджених та осіб, взятих під варту,
на 100 тис. населення

Обрання ефективних запобіжних заходів і застосування у подальшому кримінальних покарань, не пов'язаних із позбавленням волі, орієнтир на ресоціалізацію засудженого, зміна його поведінки без ізоляції від суспільства є перспективним та дешевшим для країни напрямом.

На сьогодні впроваджено інструменти оцінки ризиків та потреб у роботі із засудженими неповнолітніми, які передбачають збір інформації та її детальний аналіз щодо кожного засудженого з метою оцінки ризику можливості вчинення ним у майбутньому нового кримінального правопорушення та розроблення на підставі отриманих даних плану соціально-виховної роботи з ним для мінімізації або попередження такого ризику; удосконалено механізм організації здобуття повної загальної середньої освіти засудженими до позбавлення волі на певний строк або довічного позбавлення волі, а також неповнолітніми особами, взятими під варту.

Проте наявний інструментарій впливу на засуджених на цей час ще формується, що не гарантує створення умов для ресоціалізації злочинців. Міністерство юстиції України працює над розширенням інструментарію, форм соціально-виховної та психологічної роботи із засудженими як під час відбування покарання, так і після звільнення, удосконалення освітніх послуг, корисної зайнятості засуджених, ефективного використання вільного часу засуджених.

Умови тримання у багатьох слідчих ізоляторах та установах виконання покарань не відповідають ні національним, ні міжнародним стандартам, чим суттєво ускладнюють чи унеможливають досягнення завдань щодо ефективного виправлення та ресоціалізації засуджених, зменшення повторних злочинів, кількості надзвичайних подій тощо.

На сьогодні запроваджено експериментальний проєкт щодо платної послуги з надання поліпшених побутових умов та харчування особам, узятим під варту, в слідчих ізоляторах Державної кримінально-виконавчої служби. За рахунок отриманих від проєкту коштів здійснено поточні ремонти безкоштовних камер, законсервовано 12 установ виконання покарань, що дозволить оптимізувати видатки та залучити їх для будівництва нових слідчих ізоляторів.

Крім того, налагоджено постачання в установи виконання покарань якісних продуктів харчування та внесено зміни до нормативно-правових актів, якими розширено перелік дозволених предметів та продуктів харчування.

За допомогою електронного механізму збору, аналізу і виведення даних проведено оцінку ефективності діяльності установ, закладів охорони здоров'я, державних підприємств Державної кримінально-виконавчої служби України та їх рейтингування.

Правова, організаційно-управлінська система органів та установ виконання покарань, інші правоохоронні та судові органи не утворюють ефективну систему протидії катуванням, жорстокому, нелюдському або такому, що принижує гідність, поводженню чи покаранню, а також умов для запобігання випадкам неналежного поводження.

Високий рівень цифровізації суспільства потребує аналізу великих обсягів даних для ухвалення обґрунтованих управлінських рішень.

У 2021 році створено та наповнено Єдиний реєстр засуджених та осіб, узятих під варту, що забезпечить оперативну комунікацію між органами та установами пенітенціарної системи та пробації, зокрема можливість передачі реєстраційних справ між підрозділами установ виконання покарань, уповноважених органів з питань пробації; формування аналітичних звітів та електронних запитів/відповідей при взаємодії установ виконання покарань та уповноважених органів з питань пробації під час підготовки до звільнення засуджених.

До Реєстру підключено усі установи виконання покарань та слідчі ізолятори, а також частина уповноважених органів з питань пробації.

Однак процес цифрової трансформації є постійним та вимагає від пенітенціарної системи впровадження нових методів та інструментів роботи, розвитку цифрової інфраструктури, підвищення рівня цифрової та комп'ютерної грамотності персоналу, виділення фінансування на впровадження інформаційних технологій.

Реалізація права засуджених та осіб, узятих під варту, на охорону здоров'я та належне медичне забезпечення в Україні здійснюється на надто низькому рівні.

Для посилення заходів щодо недопущення захворюваності серед ув'язнених та засуджених, співробітників кримінально-виконавчої системи України гострою респіраторною хворобою COVID-19, спричиненою коронавірусом SARS-CoV-2, всі заклади були забезпечені засобами індивідуального захисту в повному обсязі, здійснювався медичний контроль за співробітниками, було обмежено побачення (крім онлайн-зустрічей), введено температурний скринінг персоналу і щоденний огляд засуджених та осіб, узятих під варту, проводилась дезінфекція посилок. У слідчих ізоляторах всіх новоприбулих осіб, узятих під варту, відправляли на 14-денний карантин. Також проводились безкоштовні ПЛР-тестування на виявлення коронавірусу SARS-CoV-2.

Держава повинна забезпечити тримання ув'язненої особи в умовах, які відповідають принципу поваги до її людської гідності, а також належним чином забезпечити її здоров'я та добробут з огляду на практичні потреби ув'язнення.

Вирішення зазначених проблем сприятиме виправленню поведінки злочинців, зменшенню кількості скарг до Європейського суду з прав людини та заощадить кошти державного бюджету.

Основні завдання та показники досягнення цілі

Завдання	Очікуваний результат	Показники результативності			Строк виконання
		Індикатор	Базове значення	Цільове значення	
3.1. Визначення стратегічних напрямів реформування пенітенціарної системи України	Управління здійснюється ефективно, що забезпечує якісну трансформацію пенітенціарної системи	Частка виконаних заходів дорожньої карти з реформування пенітенціарної системи, відсотків	-	60	2022-2024
3.2. Індивідуалізація призначення покарань та розширення переліку видів покарань, альтернативних позбавленню волі, що сприятиме зменшенню кількості осіб у місцях несвободи, забезпечить виправлення правопорушників без ізоляції від суспільства та заощадить відповідні бюджетні кошти	Зміщення фокусу з покарання на виправлення особи, що вчинила злочин	Частка досудових доповідей на обвинувачених, у яких висновок про можливість виправлення без позбавлення або обмеження волі на певний строк збігається з думкою суду, відсотків Частка осіб, які успішно пройшли реабілітацію під час пробації без ізоляції від суспільства, відсотків	92 98	95 98	2022
3.3. Впровадження дієвого інструментарію для зміни поведінки, виправлення та ресоціалізації осіб, які увійшли в конфлікт із законом (праця, корекційні та освітні програми), а також підтримка та допомога засудженим, які готуються до звільнення	Засудженим до покарання у виді позбавлення та обмеження волі надається ефективна корекція поведінки	Рівень повторної злочинності серед засуджених, відсотків	25	24,5	2022-2024
3.4. Створення належних умов тримання засуджених та ув'язнених шляхом реконструкції установ виконання покарань, будівництва нових сучасних слідчих ізоляторів у містах Львів і Київ та модельної установи виконання покарань	Засуджені та особи, взяті під варту, утримуються в належних умовах, які відповідають національним та міжнародним стандартам	Кількість місць в установах виконання покарань та слідчих ізоляторах, умови тримання яких відповідають національним та міжнародним стандартам, одиниць	100	900	2022-2024

3.5. Забезпечення функціонування прозорих та ефективних механізмів попередження і протидії катуванню та жорсткому поводженню в місцях позбавлення волі та попереднього ув'язнення	Особи, що перебувають у місцях несвободи, є захищеними від катувань та жорсткого поводження	Частка укомплектованості персоналу нагрудними відеореєстраторами (боді-камерами), відсотків	30	80	2022-2024
3.6. Забезпечення розбудови IT-інфраструктури та цифровізації пенітенціарної системи, що передбачає, зокрема, удосконалення та наповнення Єдиного реєстру засуджених та осіб, узятих під варту, впровадження електронного моніторингу в пробації, систем планування та управління людськими ресурсами і процесами установ відбування покарань та слідчих ізоляторів	Пенітенціарна система внаслідок розширення цифровізації стає прозорішою, має менші корупційні ризики та забезпечує якісний збір, використання та аналіз даних для ухвалення об'єднаних рішень	Рівень цифровізації пенітенціарної системи, що розраховується як середньозважений показник готовності запланованих проєктів цифровізації, відсотків	-	70	2022-2024
3.7. Впровадження системи оцінки ризиків вчинення особою повторного злочину та ризиків порушення обов'язків в межах умовно-дострокового звільнення, яка ґрунтується на використанні машинного навчання та алгоритмів автоматизованих висновків (прогнозів), заснованих на результатах обробки великих структурованих масивів даних	Особи отримують індивідуальний підхід при оцінці ризиків вчинення повторного злочину та ризиків порушення обов'язків у межах умовно-дострокового звільнення	Рівень повторної злочинності серед засуджених, відсотків	25	24,5	2022-2023
3.8. Забезпечення належного медичного обслуговування в установах виконання покарань та слідчих ізоляторах відповідно до національних та міжнародних стандартів	Засуджені та особи, взяті під варту, отримують належну медичну допомогу відповідно до національних та міжнародних норм	Кількість порушень, виявлених Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини з цього питання, одиниць	569	463	2022-2024

ЦІЛІ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПОКАЗНИКИ РЕЗУЛЬТАТУ ДІЯЛЬНОСТІ МІНІСТЕРСТВА ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ

Найменування показника результату	Одиниця виміру	2020 (звіт)	2021 (затверджено)	2022 рік (прогноз)	2023 рік (прогноз)	2024 рік (прогноз)
Ціль державної політики 1. Права людини та доступ до правосуддя						
Частка фактично виконаних судових рішень	Відс.	31,7	26,0	27,5	28,0	30,0
Відсоток виконання заходів, спрямованих на реалізацію Національної стратегії у сфері прав людини в період 2021-2023 років, 2024-2026 років	Відс.	0	20	45	75	30
Кількість осіб, які щорічно звертаються за безоплатною правовою допомогою	Осіб	354 018	450 000	475 000	500 000	500 000
Кількість оцифрованих одиниць зберігання та одиниць обліку документів Національного архівного фонду	Од. обліку та зберігання	364 500	424 500	484 500	544 500	604 500
Частка судових експертиз, проведених за міжнародними стандартами із використанням новітніх досягнень науки і техніки	Відс.	30	31	35	36	37
Ціль державної політики 2. Захист права власності, ефективне правове регулювання						
Частка реєстраційних дій у сфері державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, що проводяться в автоматичному режимі без участі державного реєстратора	Відс.	0	1	16	30	50
Місце України в рейтингу Doing Business за показником "Індекс відновлення платоспроможності"	Місце		120	105	65	30
Місце України в рейтингу Doing Business за показником "Реєстрація підприємств"	Місце		60	55	50	45
Місце України в рейтингу Doing Business за показником "Реєстрація нерухомості"	Місце		60	55	50	45
Ціль державної політики 3. Створення гуманістичної системи виконання кримінальних покарань						
Рівень повторної злочинності серед засуджених	Відс.	25	25	24,95	24,7	24,5
Частка осіб, які успішно пройшли реабілітацію під час пробації без воляції від суспільства	Відс.	98	94	94	95	98
Відсоток досудових доповідей на обвинувачених, у яких висновок про можливість виправлення без позбавлення або обмеження волі на певний строк співпадає з думкою суду	Відс.	92	92	93	94	95

Розподіл орієнтовних граничних показників видатків/надання кредитів загального фонду державного бюджету на 2022-2024 роки за бюджетними програмами

КПКВК	Назва бюджетної програми	Цілі державної політики	2020 рік (звіт), тис. грн.	2021 рік (завершено), тис. грн.	2022 рік (план), тис. грн.	2023 рік (план), тис. грн.	2024 рік (план), тис. грн.
3601010	Корівництво та управління у сфері юстиції	1,2,3	3 432 078,1	3 547 514,5	3 523 403,6	3 528 318,8	3 533 191,8
3601020	Виконання покарань установами і органами Державної кримінально-виконавчої служби України	3	6 643 932,8	6 880 763,5	7 038 483,5	7 268 894,1	7 926 167,9
3601030	Забезпечення діяльності органів пробачі	3	684 061,9	742 503,2	748 822,9	769 111,8	785 212,9
3601060	Підготовка добітичних кадрів у професійно-технічних закладах спеціальної адаптації при установах виконання покарань	3	4 487,1	4 800,0	4 837,4	5 030,1	5 139,3
3601070	Приведення судової експертизи і розробка методики проведення судових експертиз	1	264 015,1	314 015,1	264 015,1	264 015,1	264 015,1
3601090	Підвищення кваліфікації працівників органів юстиції	1					
3601150	Забезпечення захисту прав та інтересів України під час урегулювання спорів, розгляду у закордонних юрисдикційних органах справ за участю іноземного суб'єкта та України, а також забезпечення представництва України в Європейському суді з прав людини	1	468 287,5	527 395,0	527 395,0	527 395,0	527 395,0
3601170	Платежі на виконання рішень закордонних юрисдикційних органів, прийнятих за наслідками розгляду справ проти України	1	136 038,7	582 377,4	582 377,4	42 377,4	42 377,4
3601180	Будівництво (придбання) житла для осіб рядового і начальницького складу Державної кримінально-виконавчої служби України	3		8 791,4			
3601250	Реалізація державного інвестиційного проекту "Завершення будівництва режимного корпусу для тримання засуджених до довічного позбавлення волі у державній установі "Вільнянська установа виконання покарань (№ 11)", у Закарпатській області"	3		25 288,8			
3601260	Реалізація державного інвестиційного проекту "Завершення будівництва системи водопостачання у державній установі "Колонійська виправна колонія (№ 41)", в Івано-Франківській обл."	3					
3601270	Розвиток інформаційної інфраструктури сфери юстиції (не включено в Закон) *пропозиції значення	1,2,3		115 000	145 775*	96 442*	56443*
3601910	Реалізація державного інвестиційного проекту "Завершення реконструкції режимного корпусу для тримання засуджених до довічного позбавлення волі у Полтавській установі виконання покарань № 23"	3					
3601930	Реалізація державного інвестиційного проекту "Завершення будівництва лікувального корпусу в Полтавській виправній колонії № 7 у Херсонській області"	3	7 806,0	26 267,3			
3603020	Забезпечення формування та функціонування системи безоплатної правової допомоги	1	426 177,3	569 608,8	564 569,5	565 645,8	566 693,1
3603030	Сплата послуг та відшкодування витрат адвокатів з надання безоплатної вторинної правової допомоги	1	351 491,1	385 184,0	385 184,0	385 184,0	385 184,0
3609010	Корівництво та управління у сфері архівної справи	1	26 583,9	26 755,7	26 775,8	26 792,4	26 808,8
3609020	Прикладні розробки у сфері архівної справи та страхування фонду документів	1	10 447,8	10 233,9	10 233,9	10 233,9	10 233,9
3609030	Забезпечення діяльності архівних установ та установ страхового фонду документів	1	177 394,7	231 339,6	237 408,2	258 615,7	275 706,7
	Спеціальний фонд	1,2,3	1 500 315,6	1 567 879,6	1 582 273,3	1 630 522,6	1 677 677,5
	РАЗОМ		14 133 015,6	15 567 715,6	15 642 634,6	15 878 778,7	16 322 245,4

ОЦІНКА РИЗИКІВ РЕАЛІЗАЦІЇ ПЛАНУ ДІЯЛЬНОСТІ МІН'ЮСТУ НА 2022-2024 РОКИ

PEST-аналіз

Фактори	Загроза	Можливість
Політичні (P)	<ol style="list-style-type: none"> Відхилення, або ж тривалий розгляд з боку Парламенту, а також інших зацікавлених сторін запропонованих законодавчих змін Опір інституцій, з якими співпрацює система надання безоплатної правової допомоги, але на які має обмежений вплив (пенітенціарна система, органи досудового розслідування, суди, органи місцевого самоврядування тощо) щодо реалізації завдань пріоритету 	<ol style="list-style-type: none"> Запропоновані поправки суттєво підвищать якість законопроектів та зроблять ініціативу більш ефективною Ефект синергії від співпраці у разі подолання опору та досягнення компромісу
Економічні (E)	<ol style="list-style-type: none"> Відсутність або нестача фінансування на реалізацію завдань, визначених пріоритетом Затримки в отриманні фінансування на проекти інформатизації та державні інвестиційні проекти 	<ol style="list-style-type: none"> Пошук нових джерел фінансування може привести до менш затратного шляху досягнення цілі Можливість більш ретельно підготуватися до реалізації таких проектів
Соціокультурні (S)	<ol style="list-style-type: none"> Недостатня обізнаність працівників державних органів про необхідність виконання рішень Європейського суду з прав людини у справах проти України Недостатня спроможність людських ресурсів системи надання безоплатної правової допомоги до реалізації завдань пріоритету Низький професійний рівень та слабка мотивація персоналу установ виконання покарань 	<ol style="list-style-type: none"> Просвітницькі заходи на подолання цієї проблеми відкривають можливості професійного зростання працівників державних органів, що може сприяти підвищенню ефективності виконання таких рішень Відкриває можливості для технологічної інтенсифікації системи надання безоплатної правової допомоги Залучення на службу нових кваліфікованих працівників, зокрема, з числа країнних випускників спеціалізованих вишів
Технологічні (T)	<ol style="list-style-type: none"> Відсутність у деяких державних органах електронних реєстрів, ведення обліку майна у паперовій формі та моральна застарілість їх технічної бази значно сповільнює проведення цифровізації виконавчого провадження Збільшення навантаження на персонал праці 	<ol style="list-style-type: none"> Проведена модернізація в майбутньому значно підвищить ефективність виконавчої служби та прискорить процеси цифровізації Розвантаження персоналу шляхом використання сучасних комп'ютерних технологій

Карта ризиків

